

3.6.2014

Ympäristöministeriö

Viite Lausuntopyyntö 15.5.2014 Dnro YM038:00/2011

Lausunto koskien ehdotusta ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain yhteiskäsittelyä ja maa-aineslain menettelysäännösten yhdenmukaistamista koskevasta ehdotuksesta seuraavaa:

Maa-ainesten ottamisen nykytilan sääntely ja siinä todetut epäkohdat ovat aitoja ja edellyttävät kehittämistä. Lupien yhteiskäsittely on tässä vaiheessa kannatettavin tapa kehittää sääntelyä. ELY-keskus esittää seuraavat yksityiskohtaiset kommentit esitysluonnoksesta:

Ottamislupa - maa-aineslupa

Maa-aineslain mukaista lupaa on kutsuttu vakiintuneen käytännön mukaan maa-ainesluvaksi ja maa-aineslain mukaista hakemusta maa-aineslupahakemukseksi. Muun muassa valtionneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta maa-aineslupa-nimitystä on käytetty useassa kohdin, joten saman termin käyttö myös maa-aineslaissa ja ympäristönsuojelulaissa (esim. ehdotuksen ympäristönsuojelulain 47 a, maa-aineslain 4 a § ja maa-aineslain 20 b otsikointi) edistäisi lainsäädännön selkeyttä.

Toiminnallinen yhteys

Hallituksen esitysluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa maa-aineslain 4 a §:n kohdalla (s. 22) on mainittu esimerkki toiminnallisen yhteyden puuttumisesta, kun alueella järjestetään tietynlaisen kiviaineksen käsittelyä ja vastaanottoa. Mainittu esimerkki tulee todennäköisesti melko harvoin kyseeseen, koska kalliokiviaineksen ottamisessa oman louhinta- ja murskaustoiminnan lisäksi mahdollinen muualta tuota aines jalostettaisiin samassa murskauslaitoksessa. Luokitelluilla pohjavesialueilla muualta tuotavan kiviaineksen käsittely ja murskaus ei yleensä erillisenä toimintana tule kyseeseen pohjaveden laadun vaarantumisriskin takia.

Maa-aineslain 14 §: Valvontaviranomainen ja teettämisuhka

Laissa tai sen perusteluissa saattaisi olla tarpeen erikseen mainita, että aluehallintoviraston käsittelemissä yhteismenettelyä vaativissa asioissa valvontaviranomainen on alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Louhimoiden ja murskaamoiden luvanvaraisuus

Ehdotuksen ympäristönsuojelulain nykytilaa kuvaavassa kappaleessa (s. 5) on mainittu, että louhimoiden ja murskaamoiden ympäristöluvanvaraisuus määräytyisi toiminta-ajalla 50 päivää vuodessa. Kivenlouhinnan ja -murskauksen ympäristöluvanvaraisuutta koskevia ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7 c ja 7 e-kohtia kuitenkin muutettiin vuoden 2010 alusta (VNA ympäristönsuojeluasetuksen muuttamisesta 1792/2009) poistamalla sanamuodosta sana "vuodessa". Muutoksen jälkeen toiminnanharjoittaja voi toimia samalla paikalla kertaalleen yhteensä alle 50 päivää ilman ympäristölupaa. Lisäksi vähäisempikin toiminta saattaa vaatia ympäristölupaa, jos toiminta sijaitsee pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Edellä mainituista syistä maa-aines- ja ympäristölupien yhteiskäsittelyn tarve on todennäköisesti aiempaa arvioitua suurempi.

Vesilain mukainen lupa ja yhteismenettely

Maa-ainesten ottamisen sääntelyllä on kiinteä yhteys pohjavesien suojeluun ja vesien pilaantumisen ehkäisyyn. Vesitalouslupan ja ympäristöluvan yhteiskäsittely tapahtuu ympäristönsuojelulain 39 §:n 3 mom:n mukaan vesilain mukaisessa menettelyssä. Lausuntopyyntöön kohteena olevan ehdotuksen mukaan ympäristöluvan ja maa-aineslupan yhteiskäsittely sen sijaan tapahtuisi ympäristönsuojelulain mukaisessa menettelyssä. Lisäksi vesitalousluvalla ja maa-ainesluvalla on keskinäinen edellytysuhde, jossa maa-aineslain mukaisen asian käsittely on lykättävä, kunnes vesiasia on käsitelty. Esimerkiksi lain perusteluissa voisi olla tarpeen selvittää menettelytapaa tilanteissa, joissa toimintaan tarvitaan kaikki kolme lupaa.

Vaikutukset ELY-keskusten toimintaan

Yhteiskäsittelyluvat, jotka kuuluvat aluehallintovirastolle, lisäävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontatehtäviä. Maa-aineslain mukaisten lupa-asioiden valvonta on kunnissa perustunut pääosin vuosittaisiin valvontakäynteihin ja mittauksiin, joten valvontakäynnit ja mittaustoimintaan varautuminen saattavat lisätä valvontaresurssien tarvetta ELY-keskuksissa.

Tietojärjestelmien kehittämistarve

Kunnan ja valtion lupa- ja valvontaviranomaisten yhteistyö edellyttää kiivainestilinpidon ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmän toimivuuden huomattavaa tehostamista ja yhteiskäyttömahdollisuuden luomista myös kuntien lupa- ja valvontaviranomaisille.

Yksikön päällikkö

Lassi Liippo

Ylitarkastaja

Sanna-Liisa Suojasto